

Vänsterpartiets kommunalpolitiska program 2010-2014

Vänsterpartiet

Inledning

Boende/Fysisk plan

Kollektivtrafik, infrastruktur och kommunikationer

Landsbygd

Miljö

Jämställdhet och feminism

Barn, skola och ungdom

Integration

Vård, omsorg och folkhälsa

Kultur

Näringsliv

Vi sätter välfärden först.

Vänsterpartiet i Katrineholm är ett socialistiskt och feministiskt parti. Vi anser att det politiska arbetet skall utgå från en humanistisk syn. Människor skall inte betraktas som kunder eller ekonomiska variabler i beslutsfattandet. Demokrati är så mycket mer än bara rösträtt-det är alla människors lika värde oavsett kön, etnisk bakgrund, ålder, utbildning eller sexuell läggning.

Skatt är ett sätt att fördela den välfärd vi skapar tillsammans. Det vi inte betalar i skatt får vi istället betala genom avgifter vilket betyder att vi inte får mer i plånboken. Den som inte har råd kan då inte heller ta del av välfärden. Därför tycker vi att det är viktigt med en solidarisk skattepolitik. Vi tycker att varje budgetår skall avslutas med, inte bara ett ekonomiskt bokslut, utan även ett välfärdsbokslut där vi redovisar vad vi har fått för pengarna och hur vi har utvecklat välfärden. Det är inte partiets ambition att höja skatter, men det är heller ingenting som vi utesluter om välfärden så kräver.

Vi vill inte att den kommunala verksamheten eller våra gemensamma tillgångar hamnar i fickorna på privata vinstintressen. Vi betraktar inte skolan, vården och omsorgen som handelsvaror som man kan köpa och sälja som falukorv. Därför säger vi nej till privatiseringar av den kommunala verksamheten. Istället vill vi satsa på och utveckla den kommunala sektorn, öka personaltätheten och skapa ett jämställt, solidarisk, tolerant och miljövänlig kommun. Detta kräver en rättvis fördelning av våra gemensamma resurser och att alla har tillgång till vår gemensamma välfärd.

Alla anställda i kommunen har rätt att ha drägliga arbetsförhållanden. Det gäller både personal och chefer. Den kommunala verksamheten skall inte vara underbemannad. Ingen anställd ska behöva känna att man inte räcker till. Ingen skall behöva vara arbetsledare för mer än 30 personer. Detta är oerhört viktigt för alla arbetsgivare som vill vara trovärdiga, som goda arbetsgivare med god en personalpolicy. Det är inte bara våra anställda i kommunen som skall ha bra arbetsvillkor, det gäller även för de företag som kommunen anlitar. Därför tycker vi att det är viktigt att ställa krav på kollektivavtal eller kollektivavtalsliknande villkor vid kommunala upphandlingar. Lönedumpning och socialdumpning skall inte få användas som en konkurrensfördel!

Bostäder och fysisk plan

Boende

En bra bostad till rimlig kostnad är en grundläggande social rättighet. Kommunens boendeplanering skall utgå från medborgarnas behov och lika värde. Behovet av olika boendeformer skall beaktas i planeringsarbetet. Byggnader är genom sin form och livslängd strukturbildande vilket skapar förutsättningar för det rumsliga och sociala samspelet. En bra samhällsplanering skapar livsmiljöer som motverkar förtryck, utanförskap och diskriminering. Kommunala boendeprogram bör beakta det sociala, ekologiska och kulturella perspektivet i boendet. Faktorer som påverkar kostnader för bostäder och byggande tex. skattesystem är svåra att påverka lokalt. Vänsterpartiet i Katrineholm vill verka för att man bygger effektivt och billigt centralt. Man skall ha ett långsiktigt och strategiskt tänkande vid nybyggande.

Allmännyttan i Katrineholm skall drivas utifrån demokratiska principer utan vinstsyfte och utifrån en långsiktig självkostnadsprincip. Allmännyttan skall värna rätten till en bra bostad och boendemiljö. Bostäder i allmännyttan skall inte säljas ut om inte mycket särskilda skäl föreligger. Ägardirektiv till det kommunala bostadsbolaget som innebär kostnader skall åtföljas av medel.

Översiktsplan

Kommunens översiktsplan är ett viktigt instrument för att skapa goda villkor för boendet och kommunens utveckling. Vänsterpartiet vill ha en revidering av översiktsplanen i början av varje mandatperiod där planen aktualiseras och eventuellt revideras med hänsyn till hur utvecklingen ser ut de närmaste åren. Problematiken med områden som ligger i riskområden för översvämningar skall uppmärksammas.

Vänsterpartiet anser att det är viktigt att i översiktsplanen värna det offentliga rummet dvs medborgarnas och ideella organisationers tillgänglighet till mötesplatser där man kan samlas, umgås, manifesteras, utöva kultur mm. Det offentliga rummet, är en grundförutsättning för ett demokratiskt samhälle. En bra livsmiljö i en kommun präglas av balans mellan det offentliga och det privata. När kommunen växer kan det finnas en risk att de offentliga arenorna krymper. Möjligheterna för ideella organisationer att sprida sina budskap, samla in pengar och arrangera möten och anordna manifestationer riskerar att minska markant.

Kollektivtrafik, infrastruktur och kommunikationer

Kollektivtrafik är en del av den grundläggande samhällsservicen, av välfärden, precis som skolan, vården och omsorgen. Den är dessutom miljövänligare än bilen. Det är vänsterpartiets ambition att förbättra och utveckla kollektivtrafiken i kommunen genom att göra den mer tillgänglig och billigare för Katrineholmarna. Vi vill arbeta för att hitta smidiga lösningar som stämmer överens med de behov som kommunens invånare har. Exempel på förbättringar kan t.ex. vara anropsstyrd kollektivtrafik, dagbiljett, ringlinje mm.

Infrastrukturfrågor är viktiga för varje kommuns utveckling. Med sitt läge som en järnvägsknutpunkt och pendlarort så har Katrineholm bra förutsättningar att locka till sig både människor och företag. Satsningar som tex Katrineholms logistikcentrum är ett exempel på hur kommunen kan utveckla sin infrastruktur och därmed locka till sig investerare och företag.

Vänsterpartiet i Katrineholm vill även arbeta för bättre kommunikationer och pendlingsmöjligheter mellan Katrineholm, våra grannkommuner, regionen och andra orter inom pendlingsavstånd.

Kommunen skall inte behöva stå för infrastrukturkostnader utanför kommunens gränser. Projekt som citybanan är en statlig angelägenhet och skall därmed bekostas av statliga medel.

Landsbygd

Gränser och skillnader mellan tätort och landsbygd kan ibland vara svåra att definiera. Var börjar landet och var slutar staden? Det är vänsterpartiets uppfattning att kommunen bör betraktas som en enhet och att kommunala beslut skall gynna hela kommunen. Särintressen skall inte gynnas och frågor som riskerar att utvecklas till en landsbygd kontra tätortskonflikt bör lösas med en helhetssyn som utgångspunkt. Om ett kommunalt beslut skulle missgynna en del av kommunen så skall man titta särskilt på frågan. Orealistiska projekt och visioner skall undvikas och istället bör man arbeta utifrån för kommunen tydligt identifierade problem när det gäller landsbygdsfrågor.

De satsningar som vänsterpartiet vill göra på kollektivtrafiken, med bra förbindelser mellan tätort och kransorter, är viktiga för att knyta ihop stad och land.

Miljö

Det är vänsterpartiets uppfattning att kommunens mål i miljöarbetet bör vara att uppnå klimatneutralitet och en hållbar utveckling. På miljöområdet vill vänsterpartiet verka för bla.

- Energieffektiviseringar av hus.
- Individuell och timvis mätning av el för alla hushåll.
- Se över K-värde på hus.
- Subventioner för tex bygglov för vindsnurror och solceller.
- Anslutning till kommunalt avlopp alternativt slutanläggning.
- Nya cyklar till anställda och nyinflyttade medborgare.
- Inräkna cyklingstid till och från jobbet i friskvårdstiden.
- En miljöanpassad kommunal trafikplan.
- Anta en kommunal resepolicy.
- Öka andelen av ekologiska livsmedel som kommunen köper in vid upphandlingar.
- Öka kommunens användning av förnyelsebar energi.
- Fortsatta satsningar på cykelbanor

Fjärrvärme har en stor potential och baseras redan i dagsläget på förnyelsebara bränslen. Fjärrvärmerna är ett bra underlag för elproduktion i kombinerade elkraft- och värmeanläggningar. De miljöåtgärder som vänsterpartiet vill genomföra leder även till nya gröna jobb.

Vänsterpartiet värnar den biologiska mångfalden i kommunen och de naturreservat som idag finns. Restriktivitet skall gälla vid dispenser från strandsskyddsreglerna, dels för att värna den biologiska mångfalden och de naturvärden som dessa områden har och dels för att värna allemansrätten och medborgarnas tillgång till det offentliga rummet.

För att bidra till bättre djurhållning och kortare djurtransporter vill vänsterpartiet omorganisera matlagningen i kommunen till mindre enheter där varje enhet själv har möjlighet att kontrollera inköp och ursprung av råvaror. Detta blir även ett sätt att stödja

närproducerat, ekologiskt odlat och rättvisemärkta produkter.

Det krävs även en långsiktig planering inför hotet om framtida klimatförändringar. Avledning av dagvatten och översvänningshotade områden är ett par exempel.

När det gäller kommunens energianvändning vill vänsterpartiet bejaka olika former av energieffektiviseringar.

Aktuella policydokument för hantering av miljöfarligt gods och kemikalier skall finnas.

Jämställdhet och feminism

Vänsterpartiet är ett feministiskt parti och därför är jämställdhetsfrågorna viktiga för oss. Med jämställdhet menar vi att kvinnor och män ska ha samma rätt till arbete och ekonomiskt oberoende, samma möjligheter att kombinera arbete och familj, samma rätt till sin beskärda del av den politiska makten och så vidare.

Kommunen skall vara ett föredöme som arbetsgivare. Diskriminering skall inte förekomma. Kvinnor arbetar lika mycket som männen men får inte samma betalt. Resultatet är sämre ekonomi och mer stress och ohälsa. Därför skall löneskillnader mellan män och kvinnor med samma arbetsuppgifter bort. De flesta som arbetar deltid idag är kvinnor. Man skall kunna leva på sin lön. Vi anser att heltid är en rättighet och deltid en möjlighet. Den offentliga sektorn är kvinnornas största arbetsmarknad och därför är försvaret av den offentliga sektorn en av våra viktigaste frågor.

- Vänsterpartiet vill genomföra en lönekartläggning för att utjämna löneskillnader.
- Vi vill ha en kommunal handlingsplan mot mäns våld mot kvinnor.
- Feministiskt självförsvar ska ingå i undervisningen på högstadiet och som tillval i gymnasiet.

Feministiskt självförsvar handlar inte om att lära sig att slåss i allmänhet. Träningen består av mentalt, verbalt och fysiskt självförsvar. Feministiska självförsvarstekniker kan lära kvinnor och tjejer att omvandla rädsla och skuld känslor till styrka.

Barn, skola och ungdom

Barnperspektivet

Sverige är ett av många länder som har skrivit under Fn.s barnkonvention. Det finns tre centrala principer i konventionen som har särskild betydelse för kommuner:

- Artikel 3, om barnets bästa som ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barn,
  - Artikel 4, om varje barns rätt att komma till tals i alla frågor som rör henne eller honom och
  - Artikel 12, om skyldigheten att vidta alla lämpliga åtgärder för att genomföra konventionen.
- Vänsterpartiet anser att barnperspektivet skall genomsyra beslutsfattandet i kommunen.

Förskola

Förskoleverksamhet bedrivs utifrån två perspektiv.

För det första handlar den om en pedagogisk verksamhet som främjar barns inlärning och utveckling. För det andra handlar den om att tillgodose vårdnadshavarnas barnomsorgsbehov. Förskolan är en rättighet och en möjlighet för alla barn. Tillgången och rätten till en bra och flexibel barnomsorg är en viktig fråga. Alltfler arbetar på obekvämt arbetstid. Därmed ökar också behovet av tillgång till barnomsorg på kvällar, nätter och helger. De som främst är i behov av denna omsorg är barn till ensamstående föräldrar, inte sällan kvinnor, anställda inom samma offentliga sektor som har ansvar för barnomsorgen. Målet är att kunna erbjuda förskole- och/eller fritidsverksamhet under obekvämt arbetstid om det finns barn i behov av omsorg.

Vänsterpartiet anser att förskolan ska vara avgiftsfri, tillgänglig och likvärdig för alla. Därför vill vi att avgiftsfri allmän förskola införs redan från första året. Vi vill dessutom utöka rätten till minst 30 timmar per vecka. Det innebär samtidigt att rätten till förskola stärks för barn till arbetslösa och föräldralediga.

Grundskola

En demokratisk skola har ett aktivt förhållningssätt i förhållande till såväl elever som föräldrar och tar ansvaret för att eleverna ska få den utbildning de behöver. Det är viktigt att eleverna har ett demokratiskt inflytande i skolan.

Kvalité i skolan och resurser till barn och ungdomar med de största behoven är viktigt. Skolan skall vara sammanhållen och likvärdig samt tillgänglig för alla och erbjuda alla barn och ungdomar samma möjligheter. Med likvärdig menar vi att skolan kompenserar för elevernas olika förutsättningar i syfte att alla skall ges möjligheter att få kunskap. En privatskola kan vara ett komplement om den kan erbjuda något som kommunen saknar men kan aldrig ersätta den sammanhållna kommunala skolan.

Fritidshemmen är en del av utbildningssystemet och viktiga för att ge barn en bra och meningsfull fritid samt stöd i deras utveckling. Fritidshemmen ska ingå som en integrerad del i en samlad skoldag. Vi vill också lyfta fram deras pedagogiska uppgift och betydelse i och med att läroplanen även gäller för fritidshemmen. Därför anser vi att fritidshemmen måste göras tillgängliga för alla barn. För att kunna bedriva en meningsfull och pedagogisk verksamhet bör grupperna inte vara större än 20 och ha minst två personal.

Skolans huvuduppgift är att tillgodose elevernas rätt till kunskap. En väl fungerande elevhälsa är viktig för att lyckas med detta. Varje elev ska vid behov ha tillgång till elevhälsopersonal (skolsköterska, läkare, kurator, psykolog). Insatserna från elevhälsan ska vara tidigt förebyggande och omfatta hela skolsystemet, även förskolan.

En viktig utgångspunkt för inlärning utgörs av goda kunskaper i modersmålet. Därför måste modersmålet i förskola och skola stärkas. Vi har fem nationella minoriteter som har lagstadgade rättigheter beträffande rätten till modersmålet. Idag finns också en växande grupp av barn som är födda i Sverige och som har flera modersmål inklusive svenska. Vi vill möjliggöra flerspråkighet tidigt i åldrarna eftersom det har betydelse för den personliga identiteten och för den intellektuella och emotionella utvecklingen. Lärande är starkt förknippat med modersmålet och att befästa kunskaper i det egna språket är en väg till att lära också på svenska. Ämnet har därför det viktiga uppdraget att stödja eleverna i deras kunskapsutveckling.

Gymnasieskolan

Gymnasieskolans uppgift är att se till att samtliga elever når de mål som finns. De kunskaper som gymnasieskolan skall förmedla är en rättighet för varje elev och skolan skall inte kunna fransäga sig sitt ansvar genom att hänvisa till att det är en frivillig skolform. Gymnasial

utbildning måste betraktas som en rättighet för alla som gått ut grundskolan.

Ungdom

Ungdomsfrågorna är viktigare än någonsin. Det är inte acceptabelt att en hel ungdomsgeneration försvinner från arbetsmarknaden. Vår kommun har rätt mycket idrottsaktiviteter för ungdomar, men vi anser att det även skulle behövas en kulturell scen. Lokaler där skulle det vara möjligt att uppträda och genomföra aktiviteter utan kostnad för dem. Vi tror att ett levande kulturliv är särskilt viktigt för ungdomar.

Ungdomarna idag vill ha jobb, en meningsfull fritid, bostäder och bra kommunikationer. Kommunikationer är mycket viktigt för alla som inte bor i staden och säkert för många som bor i staden också. Ungdomar är helt beroende av att det går bussar, för att de ska kunna delta i aktiviteter utöver skolan. De har nästan aldrig valt bostadsort – det är föräldrarna som har gjort.

Vi vill införa en kommunal beredskap för en meningsfull fritid och hjälpa ungdomar att komma in på arbetsmarknaden. Detta kan ske i form av öronmärkta kommunala praktikplatser med avtalsenlig lön och stöd till föreningslivet. Vi vill ta tillvara ungdomarnas eget engagemang och drivkraft.

Integration

Integration är ett led i arbetet för ett demokratiskt samhälle där alla har samma rättigheter och skyldigheter som inte kan ifrågasättas eller förhandlas bort. Integrationsarbetet behöver en kraftfull generell välfärdspolitik tillsammans med aktiva åtgärder mot diskriminering. Det handlar om rätten till arbete, utbildning, en värdig bostad och likvärdig skola.

Integrationsarbetet är därmed också ett led i utjämnandet av klass skillnader

Integrationsprocessen är inte en fråga som någon enskild gruppering kan äga då den hänger samman med samhällsutvecklingen. Vi måste få bort de strukturer som idag hindrar människor att fullt ut vara en del av vårt gemensamma samhälle. Vi vill:

- Skapa en skola för alla där elever med olika bakgrund möts som ett sätt att motverka segregation.
- Inrätta ett integrationsråd som skall arbeta med denna viktiga fråga.
- Hjälpa ensamkommande flyktingbarn.
- Fortsätta ha ett avtal med migrationsverket.

Vård, omsorg och folkhälsa

Färdtjänst

Färdtjänsten ska vara en del av de allmänna kommunikationerna. Men färdtjänsten är också ett komplement till kollektivtrafiken och ska ge personer med funktionsnedsättning möjlighet att resa på samma villkor som personer utan. Vänsterpartiet anser att den som söker tillstånd till färdtjänst ska kunna ha sällskap av en eller flera medresenärer.

Handikapp och Habilitering

Målet för handikapp politiken måste vara ett samhälle som gör det möjligt för människor med funktionsnedsättning att bli fullt delaktiga i samhällslivet. Vi vill fortsätta arbetet med att tillgänglighetsanpassa kommunen.

Äldreomsorg

Vänsterpartiet försvarar och vill utveckla välfärden. Det är särskilt viktigt för de äldre. Ingen ska tvingas flytta från sitt hem. Bostäderna måste därför anpassas efter de boendes krav. Men ingen ska heller tvingas bo kvar om ett särskilt boende med vård är bäst. Äldre och funktionshindrade ska kunna delta i kultur- och fritidsliv. För att garantera delaktighet och jämställdhet måste hinder i den yttre och inre miljön avlägsnas.

Mat är ett av livets glädjeämnen. Det påverkar hälsa och välbefinnande. En del mediciner gör gamla förvirrade och mer benägna att falla. Varje år dör många gamla efter fall och över 40 000 skadas så allvarligt att de behöver sjukhusvård. Lidandet för enskilda ökar, liksom kostnader för vården. Demenssjuka kvinnor och män hör till de mest utsatta. Fyra krav står i förgrunden: Regelbunden kontroll och uppföljning av medicinering; näringsriktiga program för kosten; möjlighet att komma ut varje dag och att den sociala isolering som många äldre riskerar att hamna i motverkas.

Äldre och funktionshindrade utgör en betydande grupp med särskilda behov. Närbelägna vårdcentraler kan ge en grund för förebyggande insatser liksom vård i ett tidigt skede. Det är särskilt viktigt för att äldre kvinnors hälsa ska kunna förbättras. Flerspråkighet inom äldreomsorgen, t.ex. finska, ska finnas där sådant behövs. Samtidigt behövs en hög personaltäthet för att säkra kvalitén i verksamheten.

Kultur och fritid

Kultur handlar om demokrati, om välfärd och om yttrandefrihet och individens rätt att uttrycka sig och kommunicera med sin omvärld.

Kulturen skall vara tillgänglig för alla. Kommunens kulturarv och byggnader av kulturhistorisk betydelse skall bevaras. Vi vill stödja kulturlivet i Katrineholm genom att bl.a. tillhandahålla lokaler och ge föreningsbidrag.

Vi vill att kulturen skall ingå som en självklar del i samhällsplaneringen.

Ungdomarnas möjligheter till kultur och fritidsaktiviteter skall stärkas.

Vi vill utveckla bibliotekens roll i kommunen.

Företagande och näringsliv

Vänsterpartiet är ett småföretagarvänligt parti. Partiet har lanserat ett företagarpaket som skulle gynna startande, drivande och utveckling av småföretag i Katrineholm. De fem viktigaste punkterna i paketet är:

- Sänk arbetsgivaravgiften
- Ta bort sjuklönekostnaden
- Ge exportstöd till småföretag
- Stöd forskning
- Stärk det sociala skyddsnätet för småföretagare

Vi vill också att det ska vara enklare och tryggare än i dag att röra sig mellan företagande och lönearbete. Politiken ska stimulera fler att starta företag, få fler småföretag att anställa och stärka innovationskraften i mindre företag. I Katrineholms kommun kan man även bidra till näringslivsutvecklingen genom utbildningsinsatser, infrastruktursatsningar inom kommunen samt tillhandahålla lämpliga markområden.

Omorganisationer i verksamheten som skulle öka kommunens inköp av tex närproducerade matvaror. Tillsammans kommer dessa åtgärder att gynna och stimulera företagandet i Katrineholm, skapa fler arbetstillfällen och därmed gynna en positiv utveckling av Katrineholms kommun.